

Kotitehtävä 8.4.2025, vanhat käsityöläisammattit -jakso

Seppä

Sepän pajassa oli kuumaa ja hämärää. Ahjossa hehkui tuli, jossa seppä kuumensi rautaa. Palkeista saatavalla ilmalla tehostettiin tulen palamista.

Ahjon edessä seisoj jyrkävä alasin. Sen päällä seppä moukaroj rautaa muotoonsa. Raudan takominen tarkoittaa sitä, että kuuma, pehmeä metalli muotoillaan lyömällä sitä vasaralla.

Pihdit olivat tärkeä työkalu, sillä kuumaa rautaa ei voinut käsitellä paljain käsin. Seinillä roikkui erilaisia vasaroita ja muita työkaluja. Pajassa oli myös karkaisuastia, jossa kuuma rauta kovetettiin, sekä tahko, jolla työkalut teroitettiin.

Usein seppä valmisti itse omat työvälineensä, mutta alasimen hän hankki valmiina. Sepällä saattoi olla oma kotipaja, mutta isommilla tiloilla oli omat pajansa, joissa seppä teki työtä koko päivän aamusta iltaan.

Kyläseppä valmisti monenlaisia esineitä: puukkoja, kirveitä, viikatteita, kuokkia ja lapioita. Hän kengitti hevosia ja korjasi kuparipannuja, lukkoja ja jopa aseita. Hän saattoi myös raudoittaa kärrynpyöriä ja reen jalaksia.

Kaupungeissa oli erityyppisiä seppiä. Kupariseppä teki kahvipannuja ja kattiloita. Lökkiseppä valmisti kevyitä esineitä, kuten lyhtyjä ja maitokannuja. Peltisevät puolestaan päällystivät rakennusten kattoja ja torneja, mikä vaati tarkkaa suunnittelua ja taitoa.

Kirjoita vastaukset kysymyksiin viivastovihkoosi.

1. Mitä raudan takominen tarkoittaa?
2. Mitä takorautatuotteita kuvassa pajan takaseinällä roikkuu?
3. Miksi seppä tarvitsee erilaisia pihtejä raudantaonnassa?
4. Mitä tehdään kuvassa näkyvillä palkeilla?
5. Minkä päällä rautaa taotaan?

Kotitehtävä 8.4.2025, vanhat käsityöläisammattit -jakso

Seppä

Sepän pajassa oli kuumaa ja hämärää. Ahjossa seppä kuumensi rautaa. Pal-keis-ta saatavalla ilmalla te-hos-tet-tiin tulen palamista.

Ahjon edessä oli alasin. Sen päällä seppä mou-ka-roi rautaa muotoonsa. Raudan ta-ko-mi-nen tarkoittaa sitä, että kuuma, pehmeä metalli muo-toil-laan lyömällä sitä mou-ka-ril-la. Pihtejä tarvittiin, koska rautaa ei voinut koskea paljain käsin.

Pajassa oli monia työ-ka-lu-ja, kuten vasaroita, kar-kai-su-as-ti-a ja tahko. Seppä teki useimmat työ-ka-lun-sa itse, mutta alasimen hän hankki valmiina.

Ky-lä-sep-pä valmisti kirveitä, puukkoja, viikatteita, kuokkia ja lapioida. Hän kengitti hevosia ja korjasi me-tal-li-e-si-nei-tä. Kau-pun-geis-sa työ-s-ken-te-li erilaisia seppiä, kuten ku-pa-ri-sep-pi-ä, läk-ki-sep-pi-ä ja pel-ti-sep-pi-ä.

Kirjoita vastaukset kysymyksiin viivastovihkoosi.

1. Mitä raudan ta-ko-mi-nen tarkoittaa?
2. Mitä ta-ko-rau-ta-tuot-tei-ta kuvassa pajan ta-ka-sei-näl-lä roikkuu?
3. Miksi seppä tarvitsee erilaisia pihtejä rau-dan-taon-nas-sa?
4. Mitä tehdään kuvassa näkyvillä palkeilla?
5. Minkä päällä rautaa taotaan?